

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Trafiklärare
Utbildningsanordnare: Utbildarna i Helsingborg AB
Studieort: Helsingborg

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Trafiklärare.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningen har en av anordnaren väl sammansatt ledningsgrupp, gemensam för anordnarens båda utbildningar till trafiklärare i Helsingborg och Kungsbacka. Ledamöterna representerar en bredd så väl geografiskt som yrkesrollsmässigt. Både mindre och större trafikskolor samt representanter som även är ledamöter i Sveriges Trafiklärare Riksförbund (STR) bidrar med sina erfarenheter i ledningsgruppen. Sammantaget har ledamöterna god kunskap både om yrkesområde och yrkesroll.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Arbetslivsanknytningen i utbildningen är mycket stark. De studerande får kontakt med ett anställande arbetsliv redan från utbildningens början. Detta genom auskultation och endagspraktik varje vecka ute på en trafikskola. De studerande får även ta del av gästföreläsare och studiebesök. De företag som representeras i ledningsgruppen tar emot studerande på LIA och anställer från utbildningen. Arbetslivsrepresentanter från ledningsgruppen har även vikarierat på utbildningen och varit medåkare på lektioner i bil. Arbetslivet arbetar aktivt med att sprida kunskap om utbildningens upplägg med både praktik och LIA samt vikten av att branschen fortsätter ta emot studerande på LIA trots den försämrade konjunkturen.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppen tar ansvar för utbildningens utveckling och har vid flera tillfällen varit med och påverkat upplägg och genomförande. Ledningsgruppen är tydlig med var branschen vill ha tyngdpunkten utifrån målen i den nationellt likvärdiga kursplanen.

Ledningsgruppen diskuterar och analyserar söktryck, genomströmning, resultat och effekt och trycker på vikten av personlig lämplighet och engagemang för att bli en bra trafiklärare. De diskuterar och analyserar tillsammans med anordnaren de utmaningar som i dagsläget finns i branschen som ett resultat av den rådande konjunkturen och hur det kan komma att påverka framtida söktryck och examinationsgrad. De arbetar tillsammans med anordnaren för att säkra att utbildningen motsvarar arbetslivets behov nu och framåt baserat på förväntat höga pensionsavgångar och förändrade EU-lagar.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledningsgruppens ledamöter är väl insatta i kvalitetsarbetet och har stora möjligheter att påverka detta, vilket tydligt framgår av insända ledningsgruppsprotokoll. De diskuterar tillsammans med anordnaren hur de kan förändra och effektivisera sättet att utvärdera utbildningens kurser. Detta för att kunna lägga mer tid på strategiska frågor kopplade till att bibehålla nyttjandegrad, examinationsgrad och resultat trots det tuffare läget som råder i branschen idag. Anordnaren har infört en extra resultatuppföljning två och ett halvt år efter examen för att undersöka hur många som fortfarande arbetar inom yrkesrollen. Resultatet av uppföljningen har diskuterats i ledningsgruppen och de var nöjda med effekten att så många arbetade kvar i branschen.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

De praktiska förutsättningarna för genomförandet av utbildningen fungerar mycket väl. Utbildningen präglas av mycket god planering kring det pedagogiska upplägget. Den undervisande personalen ges mycket goda möjligheter att stödja de studerandes att nå målen genom undervisning i mindre grupper. Utbildningen har god tillgång till modern bilpark, simulator och bra utrustning för möten och föreläsningar digitalt.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Det pedagogiska ledarskapet och upplägget i utbildningen är tydligt och ger de studerande mycket goda möjligheter att nå målen. Teori varvas med praktiska övningar på ett föredömligt sätt både i skolan och ute i arbetslivet. Undervisningen på skolan genomförs i mindre grupper av studerande där diskussioner och grupparbeten varvas med körning i grupper om fyra studerande tillsammans med en lärare och efterföljande reflektion i basgrupper. Detta erfarenhetsutbyte gör att de studerande får ta del av en större kunskapsbank. De studerande har även skolförlagda dagar i helgrupp där de får interagera i olika konstellationer av studiekamrater för att på ett bra sätt förbereda dem för arbetslivet.

De studerande har, förutom de två LIA-kurserna, även en praktikdag ute på en extern trafikskola varje vecka och kortare auskultation på minst två andra trafikskolor. De studerande får genom det varierande upplägget goda möjligheter att öva på de olika momenten och får en god inblick i branschen redan från början av utbildningen.

Under kursen Yrkespedagogik 2 får de studerande även träna på att driva en trafikskola. De får öva på yrkesrollen genom att själva handleda en betalande elev under översyn av sin lärare som åker med i baksätet och ger råd, stöd och återkoppling. Upplägget med de skolförlagda delarna i kombination med stor andel praktiska moment, övningstrafikskolan och LIA-kurserna gör de studerande mycket väl förberedda för den kommande yrkesrollen.

Goda exempel

- Genom ett tydligt pedagogiskt ledarskap har utbildningsledaren gett utbildarna stöd i att systematiskt testa olika metoder för att få ett grupparbete att fungera med så gott samarbete som möjligt mellan de studerande. Ledningsgruppen har tydligt uttryckt att de studerande ska kunna arbeta tillsammans i olika konstellationer. Anledningen är att de i sitt framtida yrke ska kunna hantera bemötande, i små och stora grupper, framför en klass och i bilen med en elev.

I det pedagogiska ledarskapet ingår att samla underlag som utvärderingar och synpunkter systematiskt för att gemensamt analysera och diskutera i personalgruppen. I grupparbetet, som exemplet handlar om, gjordes detta under fyra års tid för att till slut hitta en metod som gjorde att alla blev nöjda. Metoden blev att detta grupparbete numera genomförs under en veckas tid på plats i skolan och med tydlig struktur och handledning.

Resultatet av att det i utbildningen finns ett pedagogiskt ledarskap som stödjer den undervisande personalen i att systematiskt testa olika arbetssätt blir att de studerande ges bättre förutsättningar att nå utbildningens mål.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitats i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

De som undervisar i utbildningen är alla utbildade trafiklärare med både god ämneskompetens och pedagogisk förmåga. Anordnaren arbetar på ett bra sätt med kollegialt lärande och den undervisande personalen får bra stöd i det pedagogiska genomförandet.

Två av lärarna är redan idag utbildade till Utbildningsledare vid trafikskola. Ytterligare tre av lärarna läser vid granskningstillfället en högskolekurs för att även de ska bli Utbildningsledare vid trafikskola.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Anordnaren har ett stort nätverk bestående av trafikskolor både i regionen och nationellt. De studerande söker i första hand själva sin LIA-plats för ökad valfrihet, de som har utmaningar att hitta en plats erbjuds stöd eller att anordnaren ordnar en LIA-plats. Läget i branschen har i viss mån påverkat tillgången till LIA-platser men alla har hittills haft en relevant och kvalificerad LIA-plats.

Anordnaren har väl fungerande rutiner för samverkan och kommunikation med LIA-platserna både före, under och efter varje LIA-kurs.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

LIA är en väl fungerande del av utbildningen. Utbildningens två LIA-kurser följer det nationellt likvärdiga innehållet och har en tydlig progression mot utbildningens mål. Anordnaren har ändrat tidsperioderna för LIA för att ge de studerande bättre förutsättningar att nå målen och för att undvika krockar när utbildningen har två starter per år. Den första LIA-kursen är nu uppdelad i två perioder om två respektive tre veckor. Detta för att förstärka den röda tråden och bygga på de studerandes teoretiska kunskaper mellan perioderna. LIA 2 genomförs under sista terminen alla veckor i en följd.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Anordnaren förbereder handledarna mycket väl för sitt uppdrag både inför endagarspraktik och de båda LIA-kurserna. De säkerställer handledarens kompetens genom att en lärare har tät kontakt med LIA-handledarna och de studerande redan under endagars praktiken. Under LIA 1 säkerställer anordnaren att handledaren får information om vilka kursmål som är aktuella under första respektive andra halvan av LIA-kursen. Läraren träffar också handledare och den studerande digitalt under den senare delen av LIA-kursen. Under LIA 2 genomför läraren ett besök på varje LIA-plats och åker även med i bilen för att säkerställa den studerandes kompetens inför betygssättning.

Alla handledare behöver minst vart fjärde år delta på anordnarens egna handledarutbildning som ges digitalt med jämna mellanrum för max åtta handledare åt gången.

Goda exempel

- Anordnaren förbereder blivande LIA-handledare genom att de anordnar handledarutbildningar på distans där de i små grupper om max åtta LIA-handledare går igenom handledaruppdraget. Samtliga deltagare har sina kameror och mikrofoner påslagna. Anordnaren presenterar utbildningen och de kurser de studerande läst i korthet. Därefter diskuterar de i grupp kring kursmålen i respektive LIA-kurs och hur dessa bäst uppnås. En handledarutbildning är giltig i fyra år, men flera handledare återkommer oftare. Resultatet av handledarutbildningen har tillsammans med information som mailas ut gjort handledaruppdraget tydligare samtidigt som anordnaren aktivt arbetar för att kvalitetssäkra LIA-kurserna.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Anordnaren har ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete. Både utbildningsledare och lärare arbetar nära varandra och träffar de studerande nästan dagligen. Detta gör att de snabbt fångar upp signaler om någon inte trivs eller om något behöver hanteras eller ändras i utbildningen. Anordnaren arbetar med ständiga förbättringar i vardagen och delar material och upplägg mellan anordnarens båda trafiklärarytbildningar.

Tillsammans med ledningsgruppen bedrivs ett väl fungerande utvecklingsarbete där kursordning och upplägg ses över utifrån analyser av utvärderingar, samtal med de studerande och inom lärarlaget. Anordnaren följer upp resultat genom sexmånadersuppföljningen och har även valt att ha en utökad uppföljning efter två och ett halvt år för att se hur många studerande som arbetar kvar i branschen och kunna följa deras etablering.

Goda exempel

- Anordnaren har infört regelbundna två och ett halvt årsuppföljningar utöver sexmånadersuppföljningen. Huvudsyftet är att se vilken effekt utbildningen har på arbetslivet, hur många som är kvar i yrket, anledningen till varför man stannar kvar, respektive inte stannar kvar i yrket. Yrket trafiklärare har nationellt en hög omsättning och enligt rapporter så väljer ett antal att lämna efter 2-5 år.

Till skillnad från vad rapporterna så nationellt så visade anordnarens två och ett halvt årsuppföljning att ovanligt många valde att stanna kvar i yrket av de som examinerats från denna utbildning. Denna uppföljning har gett anordnaren och ledningsgruppen svar på varför de examinerade är kvar i yrket samt gett anordnaren verktyg för att utveckla utbildningen ytterligare och vilken effekt den har på arbetslivet.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Värdegrundsarbetet är väl integrerat i flera av utbildningens kurser och lärarna pratar mycket med de studerande kring bemötande och hur det anpassas utifrån olika människor.

Anordnaren har en likabehandlingsplan som studerande och lärare känner till men det är inte tydligt om även LIA-handledarna får en introduktion till denna.

Anordnaren arbetar tillsammans med ledningsgruppen kring breddad rekrytering och de jämför könsstatistiken i sökandegruppen över tid för att se om de behöver vidta åtgärder.

Förbättringsområde

- Anordnaren bör arbeta förebyggande och säkerställa att även ett avsnitt om LIA läggs till i likabehandlingsplanen och introduceras till LIA-handledarna. Detta för att ha ett tydligt styrdokument om något som strider mot värdegrunden skulle inträffa när de studerande är på sina LIA-platser.

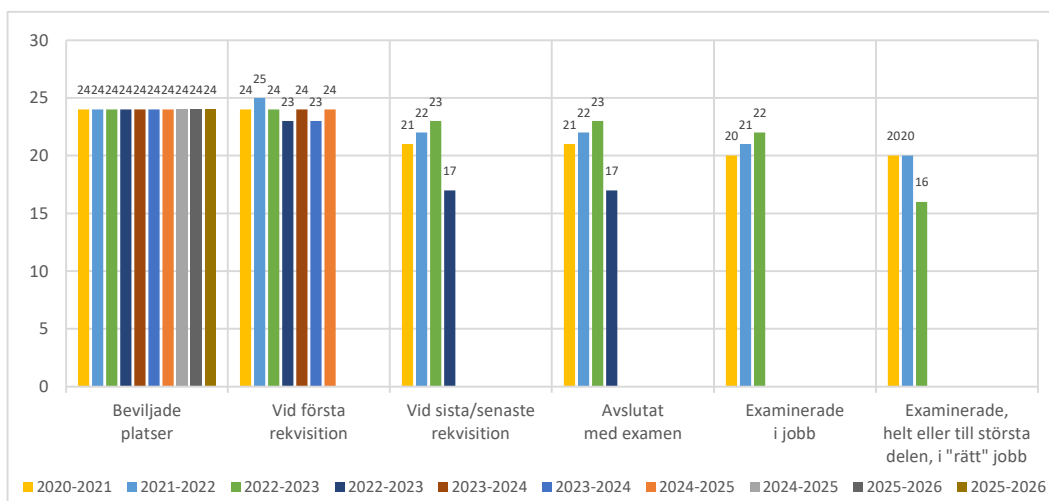
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	300
Studieform	Bunden
Studietakt	100%
Utbildningen har funnits sedan 2020.	
Utbildningen har starter i både januari och augusti mellan åren 2022 till 2025.	
Motsvarande utbildning bedrivs av anordnaren även i Kungsbacka.	
För utbildning till trafikklärare inom yrkeshögskolan gäller nationellt likvärdigt innehåll, enligt föreskrift från Myndigheten för yrkeshögskolan - MYHFS 2016:10. Utbildningarna som omfattar 300 Yh-poäng har gemensamma mål avseende de kunskaper, kompetenser och färdigheter som de studerande ska uppnå.	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har vid besök den 19 mars 2024 intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Andreas Sjöström	Utbildarna AB	Utbildningsledare
Sofia Sjöström	Utbildarna AB	Utbildare
Calle Rosenquist	Utbildarna AB	Utbildare
Anton Hjalmarsson	Utbildarna AB	Utbildare
Jenny Fors	Utbildarna AB	Utbildare
Torbjörn Thornblad	Mårtenssons trafikskola	Arbetsliv
Peter Edman	Körkortcenter i Halmstad, STR region väst	Arbetsliv
Jörgen Rodian	Erikssons trafikskola, STR region Syd	Arbetsliv
Petra Verdin Wiking	Bengtssons trafikskola	Arbetsliv
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i januari och augusti 2023. 16 studerande deltog, däribland den adjungerade studeranderepresentanten i ledningsgruppen.		
13 studerande (68%) som startade utbildningen i januari 2023 och 12 studerande (60%) som startade utbildningen i augusti 2023 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har 7 LIA-handledare besvarat vår enkät.		